

‘Feest opent deuren’

Voor het interview vanuit beleid sprak Vhjk met Anite Haverkamp, educator van het Museum Catharijneconvent

Wanneer je wakker wordt snel naar beneden, nog in je pyjama. Wat zul je in je schoen vinden? Gouden muntjes misschien of een chocoladeletter? Veel kinderen (en volwassenen) herkennen de tradities van Sinterklaas. Maar zo zijn er nog veel meer feesten die we vieren. Wat zijn de tradities en rituelen van die feesten? En waar komen die eigenlijk vandaan? Nederlandse musea werken samen met als doel kinderen te leren over de verschillende feesten en de oorsprong hiervan. Waarom is het thema feest juist voor kinderen zo belangrijk? We stellen deze vragen aan Anite Haverkamp, educator bij Museum Catharijneconvent in Utrecht, de initiatiefnemer van ‘Feest!: Weet wat je viert’.

Waarom hebben jullie gekozen voor het thema feest?

Anite: ‘Feest spreekt iedereen aan. Ongeacht achtergrond of leeftijd. Iedereen wordt enthousiast van het thema en iedereen heeft hier een eigen verhaal bij, het is dus een heel open thema. Feest is dan ook een thema waarmee we deuren openen.’ Die verschillen bestaan ook tussen steden vertelt Anite: ‘Onze samenwerkingspartners in Limburg richten zich weer op hele andere feesten dan onze partners in Groningen. Dat er zoveel verschillen zijn is wel een eye opener voor mensen. Zo zijn er natuurlijk vele culturen met allen weer eigen feesten en rituelen.’

Anite vertelt dat het thema feest dan ook meer is dan wat mensen op het eerste gezicht zullen denken. ‘Feest zegt iets over wie je bent en wie de ander is. Als je weet waarom jouw buurjongen met offerfeest een dagje vrij is, of waarom alle scholen gesloten zijn met kerstmis, leer je elkaar beter begrijpen. Het is

goed om over dit soort gebruiken in gesprek te gaan met elkaar. Het gaat verwijdering tegen. Voor hele jonge kinderen speelt dit al een rol. Het gaat over je eigen identiteit: wie ben ik en wat vier ik? De museumdocenten en onze programma’s zijn er dan ook op gericht om gesprekken tussen kinderen onderling te stimuleren.’

Cultuurverschillen die bestaan bij feest en het belang van feest voor het kennen van je identiteit zouden goede punten zijn om op te nemen in je pedagogisch beleidsplan. Sluit hierbij goed aan bij jouw ouderpopulatie (Zie hierover ook het vorige interview van Vhjk met kinderopvang True colors). Neem in je pedagogisch beleidsplan ook op aan welke ontwikkelingsdoelen je werkt met het thema feest: zoals sociaal- emotionele ontwikkeling.

Wat houdt ‘Feest!: Weet wat je viert’ in?

Kinderen vanaf drie jaar komen naar het museum en gaan met een museumdocent of de eigen juf of meester op onderzoek uit. Anite: ‘Als je kinderen zelf onderzoek laat doen naar feest en kinderen hun ontdekkingen aan elkaar laat vertellen, bereik je al heel wat.’ Bij kinderen uit groep 1, 2 doen ze dit bijvoorbeeld door het programma met Engel. Kinderen helpen Engel, die vergeten is om zijn verjaardag voor te bereiden, om zijn feestje te organiseren. Kinderen gaan zelf op zoek: wat hoort er bij een feest? Ze leren over allerlei feesten en ze worden geholpen om bij andere feesten elementen weg te halen voor het feestje van Engel. Bijvoorbeeld cadeautjes bij het feest van Drie koningen en lekker eten bij Suikerfeest.

Anite: 'Feest is naast dat we het een belangrijk thema vinden, ook een thema waar je kinderen enthousiast mee kan maken voor onderwerpen waar ze anders minder mee zouden hebben. Kinderen maken met het thema feest op een hele laagdrempelige en leuke manier kennis met het bezoeken van een museum.' Het museum vindt het belangrijk om zoveel mogelijk kinderen in gezinnen, opvang en onderwijs te bereiken en ziet het thema feest dan ook als een mooi thema om verbindingen te leggen.

Daarnaast zijn er ook extra programma's die georganiseerd worden door Feest!: Weet wat je viert. Zoals in december in Utrecht 'het huis van Sinterklaas en Kerstival. Hieraan koppelt het museum een educatief gedeelte over de oorsprong van het feest. Zo gingen kinderen dit jaar voordat ze bij het huis van Sinterklaas kwamen op zoek naar het verhaal achter de gouden muntjes in de schoen. Bij kerst leren kinderen hoe kerst gevierd wordt in andere landen en wat kerst te maken heeft met de kerstman. Zo krijgen kinderen ook mee wat de achtergrond is van het feest dat wordt gevierd.

Ook online kunnen kinderen spelenderwijs leren over het thema feest. Scholen en opvang kunnen op de website materialen vinden om aan de slag te gaan met thema.

Aandacht voor generaties

De programma's zijn niet alleen gericht op (buitenschoolse) opvang en scholen, maar juist ook op families. Anite: 'Bij het thema feest vinden we het belangrijk om meerdere generaties aan te spreken. Tradities worden doorgegeven van generatie op generatie. Dit maakt feest juist ook zo leuk: dat alle generaties betrokken zijn. Met kerst bijvoorbeeld eet je met zijn allen en worden tradities doorgegeven. Ouders, opa's en oma's en begeleiders dan ook aangemoedigd

om echt samen met het kind aan de slag te gaan.'

Opzet en uitbreiding van het programma

Museum Catharijneconvent heeft 'Feest!: Weet wat je viert' opgezet en hoopt zoveel mogelijk kinderen te bereiken. Het aantal musea dat een aanbod heeft rondom het thema feest staat nu op zeven. Anite: 'Ons streven is tien partners, maar inmiddels zijn we al weer met meerdere musea in gesprek die zich aan willen sluiten.' Het succes van de samenwerking is volgens Anite dat het zo horizontaal is. 'We delen goede- maar ook de mindere ervaringen met elkaar, zo kunnen we van elkaar leren. Maar ook delen we materialen met elkaar. Maar bovenal: het thema feest kweekt gewoon veel good will, het is een thema waar mensen vrolijk van worden. We gaan er dus zeker mee door!'

Meer lezen?

Meer over Feest!: Weet wat je viert, deelnemende musea, spelletjes en educatieve materialen vind je op de website: <http://www.feestweetwatjeviert.nl/>

Tip

Nog op stap met de kinderen? Van 23 december t/m 7 januari organiseert het Catharijneconvent Kerstival. Tijdens een speurtocht kun je samen met de kinderen op zoek naar de verhalen achter kerst.

